

Főoldal>Jogi szakember keresése>A különböző jogi szakmák

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [de](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

német

Swipe to change

A különböző jogi szakmák

Ausztria

Ez az oldal az ausztriai jogi szakmákról nyújt áttekintést.

Jogászai hivatások – Bevezetés

Ausztriában jelenleg **1693 hivatásos bíró** van, akik az osztrák Szövetségi Igazságügyi Minisztérium felügyelete alatt végzik munkájukat (**2012. november 1-jei állapotot tükröző adat, amely az aktív állományú, teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő állásokat mutatja, beleértve a Legfelsőbb Bíróságot is**). Bírak az igazságügyi rendszeren kívül is kerülnek kinevezésre, például a Közigazgatási Bírósághoz (körülbelül 63 fő) és a Menekültügyi Bírósághoz. Emellett bizonyos ügyek elbírálásában – önkéntes alapon – **laikusok** is közreműködnek. Ők a büntetőeljárásokban ülnökként (*Schöffe*) vagy esküdtként (*Geschworene*), a kereskedelmi, munkajogi és szociális eljárásokban pedig speciális szaktudással rendelkező, az ülnökhöz hasonló laikus bíróként (*Beisitzer*) járnak el.

Jelenleg **375 ügyész** van (**2012. november 1-jei állapotot tükröző adat, amely az aktív állományú, teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő állásokat mutatja, beleértve a Legfőbb Ügyészséget is**), valamint **4864 köztisztviselő és szerződéses alkalmazott** (**2012. november 1-jei állapotot tükröző adat, amely az aktív állományú, teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő állásokat mutatja, beleértve a Legfelsőbb Bíróságot és a Legfőbb Ügyészséget is**), akik a bíróságok és ügyészségek megfelelő működését segítik fenntartani.

A **büntetés-végrehajtási** rendszerben összesen **3631 fő** foglalkoztatott (**2012. november 1-jei állapotot tükröző adat, amely az aktív állományú, teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő állásokat mutatja, beleértve a Büntetés-végrehajtási Igazgatóságot is**); ez az adat magában foglalja az összesen **3098 fegyőrt** (beleértve a fogvatartottak oktatásáért felelős 127 főt is).

1. Bírák

Képzés és kinevezés

Jogi tanulmányaik befejezése után, amelyet a bírói előkészítő szolgálat keretében folytatott bírósági gyakorlat követ, a bírák gyakorlati képzésben vesznek részt. Évente körülbelül 60-80 bírójelöltet neveznek ki. A bírósági előkészítő szolgálat (a bírósági gyakorlattal együtt) főszabály szerint négy évig tart, és körzeti bíróságon, tartományi bíróságon, ügyészségen, büntetés-végrehajtási intézetnél, áldozatvédelmi vagy áldozatsegítő központban, valamint ügyvédi vagy közjegyzői irodánál, illetve a Szövetségi Pénzügyminisztériumot képviselő szolgálatnál (*Finanzprokurator*) lehet teljesíteni. A képzés egy része teljesíthető tartományi felsőbb bíróságon, a Legfelsőbb Bíróságnál, a Szövetségi Igazságügyi Minisztériumnál, a Büntetés-végrehajtási Igazgatóságon, pártfogó szolgálatnál, vagyonkezelő egyesületnél vagy gyámhivatalnál, az állampolgári jogok biztosának hivatalánál, megfelelő vállalkozásoknál vagy a pénzügyi ágazatban. A bírósági előkészítő szolgálat a bírói vizsgával zárul.

A bírói vizsga letételét követően a bírójelöltek megpályázhatják a megüresedő bírói állásokat.

A bírákat a szövetségi államfő nevezi ki, aki ezt a feladatot a legtöbb állás tekintetében a szövetségi igazságügyi miniszterre ruházta át. Bírának csak osztrák állampolgár nevezhető ki.

A hivatásos bíraktól meg kell különböztetni a tisztségüket önkéntes alapon ellátó laikus bírákat, akiknek esetében nincs szükség jogi képzettségre. Laikus bíró a büntetőügyekben közreműködő ülnök (*Schöffe*) és esküdt (*Geschworene*), valamint a munkajogi és szociális eljárások speciális szakértelemmel rendelkező, az ülnökéhez hasonló szerepet betöltő laikus bírója (*Beisitzer*).

A bírák jogállása

A **hivatásos bírák** közszolgálati jogviszonyban állnak az osztrák szövetségi állammal. A bírák képzésére és szakmai jogállására vonatkozó legfontosabb jogforrás a szövetségi alkotmánytörvény mellett a **bírák szolgálati viszonyáról szóló törvény** (*Richterdienstgesetz*). (E jogforrás teljes neve a bírák és ügyészek szolgálati viszonyáról szóló törvény [*Richter- und Staatsanwaltschaftsdienstgesetz*], mivel számos rendelkezés hasonlóan került szabályozásra a bírák és ügyészek tekintetében, így például a fegyelmi eljárások és a szolgálati leírások.)

A hivatásos bírák kinevezése határozatlan időre szól, nyugállományba annak az évnek a végén vonulnak, amelyben betöltik 65. életévüket.

A szövetségi alkotmánytörvény 87. és 88. cikke értelmében a bíró a jog értelmezése és az ítékezés során független állami szervként jár el. Ez a függetlenség egyrészt abban jelenik meg, hogy a bíró nem utasítható (tárgyi függetlenség), másrészt pedig abban, hogy nem mozdítható el és nem helyezhető át (személyi függetlenség). A bíró csak a jogszabályokhoz van kötve, és saját jogi meggyőződése alapján határoz. Más bíróságok hasonló jogi ügyekben hozott határozatai (precedensek) sem kötik.

A törvényes nyugdíjkorhatár betöltését követő végleges nyugdíjba vonulás kivételével a bírák akaratuk ellenére csak a jogszabályban előírt körülmények között és módon, alakszerű bírósági határozat alapján távolíthatók el hivatalukból, helyezhetők át más állásba vagy nyugdíjazhatók (a szövetségi alkotmánytörvény 88. cikke).

A bírák alkotmányban biztosított különleges jogállása csak bírói hivataluk ellátása során jut szerephez (a törvényben előírt és az ügyek elosztása keretében megállapított feladatok ellátása során). Kivételt képeznek az igazságszolgáltatás rendszerén belül igazgatási ügyek (az igazságszolgáltatás működésének fenntartását célzó intézkedések), amelyekben a bírák csak akkor függetlenek, ha az adott ügyben tanács vagy bizottság keretében kell eljárni (például a bírósági ügyek elosztása, javaslattétel bírói kinevezésre). Ettől eltérő esetekben a bírónak felettese utasításait kell követnie. Az ügyek meghatározott elosztása biztosítja a törvényes bíróhoz való alkotmányos jog érvényesülését.

Szerepük és kötelezettségeik

A bírák **polgári és büntetőügyekben ítéleznek**. Közigazgatási és alkotmányjogi ügyekben a **közigazgatás ellenőrzése** és az **alkotmány védelme** a feladatuk.

Jogi felelősség

Fegyelmi bíróság: A bíró, aki foglalkozási kötelezettségeit vétkesen megszegi, fegyelmi bíróság előtt felelősségre vonható, amely a tartományi felsőbb bíróságokon, illetve a Legfelsőbb Bíróságon működik, és kizárólag bírókból áll (a fegyelmi bíróság jár el az ügyészek foglalkozási kötelezettségzegési ügyeiben is).

Büntetőbíróság: Ha a foglalkozási kötelezettségek vétkes megszegése egyúttal bűncselekményt is megvalósít, a bíró büntetőbíróság előtt kerül felelősségre vonásra (például hivatali visszaélés esetén).

Polgári bíróság: Az a fél, aki bíró (vagy adott esetben ügyész) jogellenes és vétkes magatartása következtében kárt szenvedett el, ezt a kárt csak az állammal szemben érvényesítheti. Az állam szándékos cselekmény vagy súlyos gondatlanság esetén megtérítést követelhet a bírótól (illetve ügyésztől).

2. Ügyészek

Szervezet

Az ügyészség hierarchikus szervezete alapján véve megegyezik a bírósági szervezettel.

Minden büntetőügyekben hatáskörrel rendelkező elsőfokú bíróság (vagyis összesen 17 bíróság) mellett működik ügyészség. Ezekon kívül működik még a gazdasági és korrupciós bűncselekmények ügyében eljáró központi ügyészség (*Wirtschafts- und Korruptionsstaatsanwaltschaft*), amelynek illetékessége Ausztria teljes területére kiterjed. Minden tartományi felsőbbbíróság mellett főügyészség, a Legfelsőbb Bíróság mellett pedig a Legfőbb Ügyészség működik. A főügyészségek és a Legfőbb Ügyészség közvetlenül a Szövetségi Igazságügyi Minisztériumnak vannak alárendelve.

Képzés és kinevezés

Az ügyészek képzése megfelel a hivatásos bírák képzésének.

Ügyésszé az nevezhető ki, aki teljesíti a bíróvá történő kinevezés feltételeit.

A megüresedő ügyészi állásokat a bírói állásokhoz hasonlóan nyilvános pályázat útján lehet betölteni. Az ügyészek kinevezésére a szövetségi államfő jogosult, aki azonban a bírákhoz hasonlóan a kinevezési jogot a legtöbb ügyészi állás tekintetében a szövetségi igazságügyi miniszterre ruházta át.

Az ügyészek jogállása

Az ügyészségek a bíróságoktól különálló, de **nem független** igazságügyi szervek, amelyek hierarchikus felépítésűek, és kötelesek végrehajtani a főügyészségek, illetve végső soron a szövetségi igazságügyi miniszter utasításait.

Az utasítási jogot a jogszabályi előírások pontosan szabályozzák. A főügyészség és a szövetségi igazságügyi miniszter köteles utasításait írásba foglalni és indoklással ellátni. Az utasításokat ezenkívül csatolni kell a büntetőügy irataihoz. A szövetségi igazságügyi minisztert miniszteri felelősség terheli, így a parlament felé beszámolási kötelezettsége van és elszámoltatható.

Az egyes ügyészségek alkalmazottai kötelesek eleget tenni a vezető ügyész utasításának. Ha azonban az ügyész jogellenesnek tartja az utasítást, kérheti annak írásba foglalását, vagy akár mentesítését is az érintett büntetőügy intézése alól. Az ügyészségeken tehát alá- és fölérendeltségi szervezeti rend érvényesül, ami azért is szükséges, mert **a bírósági határozatoktól eltérően** az ügyészségi határozatokat **jogorvoslati eszközökkel nem lehet megtámadni.**

Szerepük és kötelezettségeik

Az ügyészségek olyan különleges, **a bíróságoktól különálló szervek**, amelyek mindenekelőtt **a közérdeket védik a büntető igazságszolgáltatásban.** Ennek keretében elsődleges feladatuk a vádemelés és a vád képviselete a büntetőeljárások során. Az ügyészségeket ezért **vádhatóságnak** is nevezik. A büntetőeljárásokban az előzetes **nyomozati eljárás** vezetése is az ügyészségek feladata.

Az ügyészek feladata a **vádemelés és a vád képviselete** mind a tartományi bíróságon, mind pedig az annak illetékességi területén működő körzeti bíróságokon. A **körzeti bíróságon** a vádat rendszerint a körzeti ügyész (*Bezirksanwalt*) képviseli. A körzeti ügyészek olyan különleges szaktudással rendelkező tisztviselők, akik esetében az egyetemi végzettség nem kötelező.

Különös helyet foglal el a gazdasági és korrupciós bűncselekmények ügyében eljáró központi ügyészség, amelynek illetékessége az ország egész területére, hatásköre pedig a hivatali és korrupciós bűncselekményekre, valamint az 5 000 000 EUR-t meghaladó összeget érintő gazdasági bűncselekményekre terjed ki. Szintén hatáskörébe tartoznak az 5 000 000 EUR-t meghaladó összeget érintő pénzügyi bűncselekmények, a társadalombiztosítási csalás minősített esetei, a hitelezők megkárosításának minősített esetei, valamint a részvénytársaságokról szóló törvény, illetve a korlátozott felelősségű társaságokról szóló törvény szerinti bűncselekmények, a megfelelő nagyvállalkozások (legalább 5 000 000 EUR törzstőke vagy több mint 2000 alkalmazott) általi elkövetés esetében.

Az **ügyészségek felettes szervei**, a főügyészségek a bécsi, a grazi, a linzi, valamint az innsbrucki tartományi felsőbbbíróság mellett működnek. A főügyészségek amellest, hogy **a tartományi felsőbbbíróságokon képviselik a vádat, az illetékességi területükön működő ügyészségek felügyeletét is ellájtják,** és közvetlenül a szövetségi igazságügyi miniszternek vannak alárendelve.

A Legfelsőbb Bíróság mellett működő **Legfőbb Ügyészség** sajátos helyzetű, **közvetlenül a szövetségi igazságügyi miniszternek felelős** szerv, amelynek nincs utasítási joga az ügyészségekkel és főügyészségekkel szemben. A Legfőbb Ügyészség nem foglalkozik sem vádemeléssel, sem a vád képviseletével; feladata a **Legfelsőbb Bíróság támogatása.** Mindenekelőtt „a törvény betartása érdekében semmisségi panaszt” (*Nichtigkeitbeschwerde zur Wahrung des Gesetzes*) emelhet a Legfelsőbb Bíróságon olyan büntetőügyekben, amelyekben (már) nem áll jogorvoslati eszköz a felek rendelkezésére. Ezzel a Legfőbb Ügyészség jelentős szerepet játszik a jogegység és a jogbiztonság megőrzésében a büntetőjog terén.

Jogi felelősség

Az ügyészek fegyelmi, büntetőjogi és polgári jogi felelőssége a bírókéval azonos módon került szabályozásra.

3. Önálló bírósági tisztviselők (Diplomrechtspfleger)

Szervezet

Ausztriában az önálló bírósági tisztviselők az igazságszolgáltatási rendszer alapvető támaszai. Jelenleg polgári ügyekben az elsőfokú bírósági határozatok több mint 80 %-át a 662 önálló bírósági tisztviselő hozza (2012. november 1-jei állapotot tükröző adat, amely az aktív állományú, teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő állásokat mutatja, beleértve a személyzeti alkalmazási csoportot is).

Képzés

Az önálló bírósági tisztviselői képzésben való részvételhez az egységes szakmai vizsga és érettségi vizsga, a gimnáziumi érettségi vizsga, vagy a szakképzettséggel rendelkezők által letehető érettségi vizsga (vagyis az érettségi vizsga) letétele szükséges. Az érintett vizsgák kiválthatók vizsgával lezárt, tanulószereződéses gyakorlati képzéssel, szakakadémia elvégzésével, és az egyetemi tanulmányok folytatására jogosító vizsga sikeres letételével.

Az önálló bírósági tisztviselői képzésbe való felvétel előtt az érintettnek legalább két évig a bírósági hivatalnál kell dolgoznia, és le kell tennie a bírósági alkalmazottak számára előírt bírósági hivatali vizsgát, valamint a különleges szolgálati vizsgát. A bírósági alkalmazottat a tartományi felsőbbbíróság elnöki tisztét betöltő bíró csak ezt követően veheti fel az önálló bírósági tisztviselői képzésbe.

Az önálló bírósági tisztviselői képzés három évig tart, és az alábbiakat foglalja magában:

egy vagy több bíróságon történő foglalkoztatás a tervezett munkaterületen történő ügyintézésre való felkészítés érdekében, alaptanfolyamon, valamint a munkaterületre vonatkozó tanfolyamon való részvétel, és

a két részből álló önálló bírósági tisztviselői vizsga letétele.

Az önálló tisztviselői vizsga letételét követően a tisztviselőjelölt a szövetségi igazságügyi miniszter által kiállított diplomát kap.

Ezt a diplomát meg kell különböztetni az önálló bírósági tisztviselői oklevélről, amelyet csak a három éves képzésben való részvételt követően állítanak ki, és amely az önálló bírósági tisztviselői szakma gyakorlására való jogosultságot erősíti meg. Az önálló bírósági tisztviselői oklevél jelenti az alapvető engedélyt az érintett bírósági alkalmazott számára az állam területén a tevékenységi körébe tartozó igazságszolgáltatási ügyek intézésére.

A tartományi felsőbíróság elnöki tisztét betöltő bírónak ezt követően meg kell határoznia, hogy az érintett bírósági alkalmazottat mely bíróságon foglalkoztassák önálló bírósági tisztviselőként, és adott esetben azt is, hogy milyen időszakra. Az adott bíróságon a bíróság vezetője beosztja az önálló bírósági tisztviselőt egy bíró által irányított bírósági részleghez, vagy adott esetben több bírósági részleghez. A bírósági részlegen belül az adott bíró felelős az ügyek kiosztásáért.

Az önálló bírósági tisztviselők jogállása

Az önálló bírósági tisztviselők különleges képzettséggel rendelkező bírósági tisztviselők, akikre a szövetségi alkotmánytörvény (87a. cikk) és az önálló bírósági tisztviselőkről szóló törvény (*Rechtspflegergesetz*) alapján átruházták egyes pontosan meghatározott polgári ügyek első fokú intézését. Az önálló bírósági tisztviselőt csak az ügyek elosztása szerint az adott ügyben illetékes bíró utasításai kötik. A bíró bármikor magához vonhatja az ügy intézését. **Az önálló bírósági tisztviselők csak végzéseket hozhatnak.** Ezek ellen a végzések jogorvoslattal lehet fordulni a bíróhoz. Emellett kérhető az is, hogy az adott ügyet terjesszék bíró elé.

A gyakorlatban az önálló bírósági tisztviselők messzemenően önállóan dolgoznak. A bírák általi utasítás nem szokásos, arra rendkívül ritkán kerül sor.

Szerepük és kötelezettségeik

Önálló bírósági tisztviselőket az alábbi munkaterületeken alkalmaznak:

polgári eljárás, végrehajtás és fizetésképtelenséggel kapcsolatos ügyek (adósságrendezési eljárás), nemperes eljárások, ingatlan-nyilvántartással és hajóajstrommal kapcsolatos ügyek, cégjegyzékekkel kapcsolatos ügyek.

E munkaterületek mindegyike különleges képzést és az adott munkaterület tekintetében történő önálló bírósági tisztviselői kinevezést igényel.

A bírák és az önálló bírósági tisztviselők közötti feladatmegosztás

Egy önálló bírósági tisztviselő tevékenységi köre nem terjed ki a fent megjelölt munkaterületeken felmerülő minden munkára és határozatra. Az önálló bírósági tisztviselő tevékenységi körébe tartozó ügyeket az önálló bírósági tisztviselőkről szóló törvény kifejezetten meghatározza, és a tevékenységi kör terjedelme az egyes munkaterületeken eltérően alakul.

Az önálló bírósági tisztviselő tevékenységi területéhez tartozik többek között:

a felszólítási eljárás,

a munkaterületére tartozó bírósági határozatok jogerejének és végrehajthatóságának igazolása,

az igazságszolgáltatási eljárásban való költségmentesség iránti kérelmek elbírálása,

a belföldi bíróság vagy hatóság jogsegély iránti megkeresése alapján hivatali cselekmények elvégzése.

4. Ügyvédek

Általános megjegyzések

Az ügyvédek feladata, hogy képviseljék ügyfeleiket minden peres és nemperes, továbbá minden közjogi és magánjogi ügyben, az Osztrák Köztársaság valamennyi bírósága és hatósága előtt.

Az ügyvédi tevékenység Ausztriában történő folytatásához nincs szükség hatósági kinevezésre, feltétele azonban az alábbi követelmények teljesítése.

A főbb jogalapok között szerepel az ügyvédekről szóló törvény (*Rechtsanwaltsordnung*), RGBl. 96/1896. szám, az ügyvédek és ügyvédjelöltek fegyelmi szabályzata (*Disziplinarstatut für Rechtsanwälte und Rechtsanwaltsanwärter*), BGBl. 474/1990. szám, az ügyvédi díjszabásról szóló szövetségi törvény (*Bundesgesetz über den Rechtsanwaltsstarif*), BGBl. 189/1969. szám, és az ügyvédi vizsgáról szóló törvény (*Rechtsanwaltsprüfungsgesetz*), BGBl. 556/1985. szám.

Az ügyvédi tevékenység folytatásának feltételei

Aki ügyvédi tevékenységet kíván folytatni, annak az osztrák jogi tanulmányokat követően összesen öt éves jogi szakmai gyakorlatot kell igazolnia, amelyből legalább öt hónapot bíróságon vagy ügyészségen, és három évet osztrák ügyvéd mellett ügyvédjelöltként kell eltölteni.

Az ügyvédi vizsga, amelynek letétele az ügyvédi tevékenység gyakorlásának feltétele, három éves gyakorlati foglalkoztatást követően tehető le, amelyből legalább öt hónapot bíróságon és legalább két évet ügyvéd mellett kell teljesíteni. A vizsga letételének további feltétele az ügyvédi kamara által ügyvédjelöltek számára kötelezően előírt képzésen történő részvétel.

A fenti követelményeknek eleget tevő személy kérheti a tevékenység folytatásának kívánt helye szerinti ügyvédi kamara névjegyzékébe való felvételét.

Bizonyos körülmények között az a külföldi ügyvéd, aki az Európai Unió valamely tagállamának vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás más szerződő államának állampolgára vagy svájci állampolgár, Ausztriában:

ideiglenes jelleggel folytathat ügyvédi tevékenységet,

alkalmassági vizsga letételét követően kérheti az illetékes ügyvédi kamara névjegyzékébe való felvételét, vagy

a származási országában használt szakmai megnevezés alatt haladéktalanul, alkalmassági vizsga nélkül megkezdheti szakmai tevékenysége gyakorlását Ausztriában, és a tevékenység Ausztriában történő három éves „tényleges és rendszeres” folytatását követően teljes mértékben beilleszkedik az ügyvédi szakmába.

Bizonyos körülmények között valamely GATS tagállam ügyvédi kamarájának tagja is végezhet ideiglenes jelleggel bizonyos pontosan meghatározott ügyvédi tevékenységet az Osztrák Köztársaság területén.

Jogi felelősség

Az az ügyvéd, aki a szakmai kötelezettségeket megszegi vagy az ügyvédi kar tekintélyét csorbítja, a helyi ügyvédi kamara által választott fegyelmi tanács előtt felelősségrevonásra kerül. A fegyelmi tanács által kiszabható büntetések köre kiterjed az érintett személy ügyvédi névjegyzékéből való törlésére is.

Másodfokon a Legfelsőbb Fellebbezési és Fegyelmi Bizottság jár el négy tagból álló tanácsban, amelyet két legfelsőbb bírósági bíró és két ügyvéd alkot.

Emellett az ügyvédek természetesen büntetőjogi és polgári jogi felelősség is terheli.

Kamara, Osztrák Ügyvédi Kamara

Egy adott szövetségi tartomány névjegyzékben szereplő ügyvédei és ügyvédjelöltjei együtt alkotják az ügyvédi kamarát (*Rechtsanwaltskammer*). Az ügyvédi kamarák autonóm önkormányzattal rendelkező közjogi testületek.

Az egyes szövetségi tartományi kamarák küldötti feladataik koordinálása céljából szövetségi szinten közös képviselői szervet alkotnak: az Osztrák Ügyvédi Kamarát (*Österreichischer Rechtsanwaltskammertag*) (<http://www.rechtsanwaelte.at>).

5. Közjegyzők

Általános megjegyzések

A közjegyzők a perek elkerülésére irányuló tevékenységet ellátó, független és pártatlan intézményként állnak a jogkereső polgárok rendelkezésére magánjogi viszonyaik rendezése érdekében.

Fő feladatuk a jogi eljárásokban való részvétel és a jogi segítségnyújtás a lakosságnak. A közjegyzők közokiratokat állítanak ki, ellátják idegen dolgok bizalmi őrzését, magánokiratokat készítenek, és – főként a nemperes eljárások területén – képviselik a feleket. A közjegyzők emellett nemperes eljárásokban bírósági szervként is eljárnak. Így úgynevezett bírósági megbízottként (*Gerichtskommissär*) különösen hagyatéki eljárások lefolytatását látják el.

Az eljáró közjegyzőnek gondoskodnia kell arról, hogy az elhunyt vagyonát biztosítják és az arra jogosultaknak átadják. Ez a tevékenység az öröklési jog és a nemperes eljárás különleges ismeretét követeli meg, ami egyúttal azt is jelenti, hogy a közjegyzőket a polgárok gyakran keresik meg végrendeletek elkészítésében való közreműködés, valamint öröklési jogi ügyekben való tanácsadás és képviselői ellátása céljából.

A közjegyzők közhivatalt töltenek be, azonban nem köztisztviselők. Viselik a közjegyzői iroda működtetésének gazdasági kockázatát, azonban nem vállalkozást folytatnak. A szabad foglalkozások gyakorlóihoz hasonlóak, bírósági megbízottként azonban bírósági tisztviselők. A közjegyzői tevékenység főfoglalkozás, és nem kapcsolható össze ügyvédi tevékenységgel.

A közjegyzői helyek számát és a közjegyzői irodák székhelyét a szövetségi igazságügyi miniszter rendelettel módosíthatja. Jelenleg 490 közjegyzői iroda van Ausztriában.

E tevékenység főbb jogalapjai között szerepel a közjegyzői rendtartás (*Notariatsordnung*), RGBI. 75/1871. szám, a közjegyzői okiratokról szóló törvény (*Notariatsaktengesetz*), RGBI. 76/1871. szám, a közjegyzői díjszabásról szóló törvény (*Notariatstarifgesetz*), BGBl. 576/1973. szám, a közjegyzői vizsgáról szóló törvény (*Notariatsprüfungsgesetz*), BGBl. 522/1987. szám, a bírósági megbízottokról szóló törvény (*Gerichtskommissärsgesetz*), BGBl. 343/1970. szám, és a bírósági megbízottak díjszabásáról szóló törvény (*Gerichtskommissionstarifgesetz*), BGBl. 108/1971. szám.

Képzés

Aki befejezte jogi tanulmányait (osztrák jogi tanulmányok) és a közjegyzői szakma iránt érdeklődik, annak keresnie kell egy közjegyzőt, aki alkalmazza őt, és felveteti a közjegyzőjelöltek névjegyzékébe.

A közjegyzőjelöltek névjegyzékébe, amelyet az illetékes közjegyzői kamara vezet, csak az vehető fel, aki öt hónapos, bíróságon vagy ügyészségen joggyakorlónként töltött bírósági gyakorlattal rendelkezik, és a jelöltek névjegyzékébe való első felvétel időpontjában nem töltötte be 35. évét.

A közjegyzői vizsgára bocsátáshoz a közjegyzőjelöltnek a közjegyzői kamara által kötelezően előírt képzésen kell részt vennie.

A közjegyzői vizsgát két részben kell letenni.

A közjegyzőjelölt a vizsga első részét 18 hónapos jelölti időszak után teheti le, azonban az első részt legkésőbb a jelölti időszak ötödik évének végéig le kell tennie; ellenkező esetben a nevét törölni kell a közjegyzőjelöltek névjegyzékéből.

A vizsga második része további legalább egy éves, közjegyzőjelöltként folytatott gyakorlati tevékenységet követően tehető le. A közjegyzői vizsga második részét legkésőbb tíz éves jelölti időszak végéig le kell tenni; ellenkező esetben a jelöltet törlik a névjegyzékből.

Kinevezés

A megüresedett vagy újonnan létrehozott közjegyzői helyeket betöltésük előtt nyilvánosan meg kell hirdetni. A törvény (a közjegyzői rendtartás 6. §-a) a közjegyzői állásra pályázókkal szemben többek között a következő követelményeket támasztja:

EU- vagy más EGT-tagállam, vagy Svájc állampolgára, sikeresen elvégzett osztrák jogi tanulmányokkal rendelkezik, letette a közjegyzői vizsgát, és

legalább hét éves jogi szakmai tapasztalatot tud igazolni, amelyből legalább három év közjegyzőjelöltként, a közjegyzői vizsga letételét követően szerzett tapasztalat.

Ezek az alapvető követelmények azonban nem jogosítanak fel a közjegyzőként történő kinevezésre. A kinevezési eljárás során a pályázókat a területileg illetékes közjegyzői kamara, majd ezt követően az illetékes tartományi bíróság és tartományi felsőbíróság személyzeti ügyi tanácsa értékeli és rangsorolja, amelynek során a gyakorlati tapasztalat döntő jelentőséggel bír. A közjegyzői kamara és a két személyzeti ügyi tanács külön-külön három személyt tartalmazó javaslatot terjeszt a szövetségi igazságügyi miniszter elé. Bár a minisztert nem kötik a javaslatok, a gyakorlatban azonban csak rangsorolt pályázót nevez ki.

A közjegyző a 70. évének betöltését követő év január 31. napjáig folytathatja közjegyzői tevékenységét. A közjegyző másik közjegyzői állásba hivatalból történő áthelyezése nem megengedett.

A közjegyzők felügyelete; Jogi felelősség

Közokirat-kiállítás és bírósági megbízotti kötelezettségekre figyelemmel a közjegyzők különleges felügyelet alatt állnak. A közjegyzők felügyelete a szövetségi igazságügyi miniszter, az igazságügyi igazgatási osztály és közvetlenül a közjegyzői kamarák feladata.

A közjegyzőkre saját fegyelmi jog vonatkozik. A fegyelmi vétségeket első fokon a közjegyzői fegyelmi bíróságként eljáró tartományi felsőbíróság, másodfokon a közjegyzői fegyelmi bíróságként eljáró Legfelsőbb Bíróság bírálja el, ahol az eljáró tanácsoknak közjegyző tagokkal is kell rendelkezniük. A fegyelmi bíróság által kiszabható fegyelmi büntetések köre kiterjed a hivatalból való elmozdításra is. Az egyszerű szabálysértések esetén a közjegyzői kamara jár el.

Fegyelmi felelősségük mellett a közjegyzőket természetesen büntetőjogi és polgári jogi felelősség is terheli.

Amikor a közjegyző bírósági megbízottként jár el, büntetőjogi szempontból köztisztviselőnek tekintendő, így úgynevezett hivatali bűncselekményekért is felelősségre vonható, amelyek között szerepel többek között a hivatali hatáskörrel való visszaélés. A közjegyzők polgári jogi felelőssége eltérően került szabályozásra. Amikor bírósági megbízottként járnak el, ugyanazok a felelősségi rendelkezések vonatkoznak rájuk, mint a bírókra és az ügyészekre. Így tehát a felek nem indíthatnak keresetet közvetlenül velük szemben, hanem ehelyett az államhoz kell fordulniuk kártérítési igényükkel. Az állam szándékos cselekmények vagy súlyos gondatlanság esetén megtérítést követelhet. Bírósági megbízotti tevékenységük körén kívül a közjegyzőket közvetlen polgári jogi felelősség terheli a felekkel szemben.

Közjegyzői kollégiumok, Osztrák Közjegyzői Kamara

Azok a közjegyzők, akiknek székhelye egy szövetségi tartományban található, a közjegyzőjelölti névjegyzékbe felvett közjegyzőjelöltekkel együtt alkotják a közjegyzői kollégiumot (*Notariatskollegium*). Bécs, Alsó-Ausztria és Burgenland szövetségi tartomány közös kollégiummal rendelkezik, valamint Tirol és Vorarlberg szövetségi tartomány is.

A kollégium feladata a közjegyzői kar tisztességének és méltóságának megőrzése, valamint érdekeinek képviselése.

Minden közjegyzői kollégium közjegyzői kamarát (*Notariatskammer*) választ tagjai közül. A közjegyzői kamara az elnöki tisztséget betöltő közjegyzőből, valamint tagként három (Bécsben tizenkét) közjegyzőből és három (Bécsben hat) közjegyzőjelöltből áll.

Az **Osztrák Közjegyzői Kamarát** (*Österreichische Notariatskammer*, <http://www.notar.at/>) a szövetségi tartományok közjegyzői kamarái alkotják. Az Osztrák Közjegyzői Kamara feladata – az osztrák közjegyzői kar egészét érintő, vagy az egyes közjegyzői kamarák hatáskörét meghaladó kérdésekben – a közjegyzők képviselése, valamint jogaik és érdekeik védelme.

Kapcsolódó linkek

Jogászi hivatások – Ausztria

Utolsó frissítés: 25/06/2013

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.